

(λ. πρόδρομος). Ἀποστολιτικά σταφύλια Αὐλωνάρ. β) Οὐσ. συνήθως πληθ., ὁπῶραι ὠριμάζουσαι κατὰ τὸν Ἰούνιον. (α) Σῦκα Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Θράκ. Σκίαθ. Στερελλ. κ.ά. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἀγιστοπολιτικά. (β) Ἀπίδια Θεσσ. (Ζαγόρ.) — Λεξ. Δημητρ. Πρω. (γ) Σταφυλαὶ Εὐβ. (Ὁρ.) Θράκ. (Αἰν.) Κέως — Λεξ. Δημητρ. Πρω.

**ἀποστολικά** ἐπίρρ. ἀποστολικῶς Ἡπ. Πελοπ. (Λακων.) ἀποστολικά σύνηθ. ἀπουστολῆκα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀποστολικός. Ὁ τύπ. ἀποστολικῶς καὶ μεσν.

Πεζῇ (ὡς ἐπορεύοντο οἱ Ἀπόστολοι) ἐνθ' ἄν.: Θὰ πὰς ἀποστολικά. Ἀποστολικά πῆγα ἔς τὸ χωριό. Ταξιδεύει ἀποστολικά σύνηθ. Ἀποστολικῶς ἤρθαμε Λακων. Ἡρθα ἀπ' τοῦ δεῖνα μέρους ἀπουστολῆκα Ζαγόρ. Συνών. ἀποστολικάτα.

**ἀποστολικᾶτα** ἐπίρρ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀποστολικά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶτα.

Ἀποστολικά, ὁ ἰδ.

**ἀποστολικὸς** ἐπίθ. Ἀθ. Κρήτ. (Βιάνν.) ἀποστολιτῆς ἡ Κύπρ. ἀποστολικὸ τό, Κέρκ. Κρήτ. (Σφακ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀποστολικός.

**Α)** Ἐπιθετικ. 1) Ἀποστολιτικός 1, ὁ ἰδ.: Ἀποστολικὴ ἢ ἀποστολικεῖα τράπεζα Ἀθ. 2) Ὁ εἰς τοὺς Ἀποστόλους ἀνήκων ἢ ἀρμόζων Κρήτ. (Βιάνν.): Ἐλούστηκε, ἐχτενίστηκε ἢ κερά Παναγιά κ' ἤβαλε τ' ἀποστολικά τῆς ροῦχα (ἐκ παραμυθ.).

**Β)** Οὐσ. 1) Θηλ. α) Ἀγρία κερατέα ἐκ σπόρου ἦτοι ἀνεμβολίαστος παράγουσα ἐκλεκτὸν καρπὸν Κύπρ. β) Ἀνεμβολίαστος ἐλαία καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς Κύπρ. Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπουστολῆκη Θράκ. (Μάδντ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀποστολιτῆς Κύπρ. 2) Οὐδ. τρίκογχος σκοῦφος τῶν ἱερέων Κέρκ. Συνών. τρικαντό.

3) Πληθ. οὐδ., τὰ ἐνδύματα τὰ εἰς Ἀποστόλους ἀρμόζοντα Κρήτ. (Σφακ.): Ἐβανε ἡ Παναγιά τ' ἀποστολικά τῆς (ἐκ παραμυθ.)

**Ἀπόστολος** ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) Ἀπόστολους βόρ. ιδιῶμ. Ἀπόστολο Καλαβρ. (Μπόβ.) Πληθ. Ἀποστόλοι Α.Ρουμελ. (Καρ.) Ἀπουστουλάδης Θράκ. (Σουφλ. κ.ά.) Ἀπουστολία τά, Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀπόστολος.

1) Ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπεσταλμένος, ἰδίᾳ κατὰ πληθ. ἐπὶ τῶν δώδεκα μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀποσταλέντων διὰ νὰ κηρύξουν εἰς τὰ ἔθνη κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Οἶν.): Οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι κοιν. Κι ὁ Χριστὸς ἠπέρασε μὲ δώδεκ' Ἀποστόλοι καὶ τοῦ λέει (ἐξ ἐπιδ.) Κίμωλ. || Παροιμ. φρ. Ἀπόστολοι ἐκ περάτων (ἐπὶ συρροῆς πλήθους μακρόθεν ἐλθόντος. Ἡ φρ. ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης) ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,393 || Παροιμ. Δώδεκα Ἀποστόλοι ὁ καθένας μὲ τὸν πόνο του (ὅτι ἐν κοινοῖς κακοῖς ἕκαστος θρηνεῖ δι' ἑαυτὸν ἢ ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἕκαστος τὰ ἰδικά του βάσανα). Ψηλὸς ἄντρας Ἀπόστολος, κοντὸς πομπὴ καὶ γάνα (ὅτι ὁ ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα ὁμοιάζει πρὸς Ἀπόστολον ἦτοι εἶναι ὠραίος. γάνα = διατόμπευσις) Λεξ. Δημητρ. Σὰν τὰ ἔχον καλὰ μὲ τοῦ Χριστοῦ, τύφλα νὰ ἔχ' οἱ Ἀπουστόλ' (ὅτι ἔχων τις τὴν εὐνοίαν τῶν ἰσχυρῶν δὲν ἔχει χρεῖαν τῶν ὑποδεεστέρων) Σάμ. || Ἄσμ.

Ἐλα, Χριστέ καὶ Παναγιά καὶ δώδεκα Ἀποστόλοι Ἀθῆν.

Κ' ἡ νένιντρος ἦταν Χριστὸς κι τὰ κλονάργια ἀγγέλοι κι αὐτὰ τὰ πυκνουκλόναρα σὰν δώδεκ' Ἀπουστολία

(νένιντρος = δένδρον) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Ἡ σημ. καὶ μεταγν. β) Ἡ ἐορτὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Θράκ. (Σουφλ. κ.ά.): Δώδεκ' Ἀπουστουλάδης. 2) Τὸ ἱερὸν βιβλίον τὸ περιέχον περικοπὰς τῶν πράξεων καὶ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων καὶ συνεκδοχ. ἐκάστη περικοπὴ ἀναγινωσκομένη κατὰ τὴν λειτουργίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν): Διαβάζουν - λέγουν τὸν ἀπόστολο κοιν. || Φρ. Πρὶν τοῦ ἀποστόλου (πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἀποστόλου) Λεξ. Δεέκ. Πρὶν τὸν ἀπόστολο (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Πελοπ. (Μάν.) 3) Ὁ ἀναγινώσκων κατὰ τὴν λειτουργίαν περικοπὴν τοῦ ἀποστόλου Πόντ. (Τραπ.): Ἄσμ.

Ἐλέτ' ἄτεν οἱ ψαλιτᾶδες κι ἀφίν'νε τὰ ψαλιτῆρᾶ,

ἐλέτ' ἄτεν κ' οἱ ἀποστόλ', ἀφίν'νε τ'ς ἀποστόλους.

Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. κοιν. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ.) καὶ ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπὸ Σίφν. καὶ ὡς παρων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀποστόλοι Κύπρ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀπόστολους Θράκ. Μακεδ. (Λάβδ.) Ἀπόστολοι Κρήτ. (Ἡράκλ. Ρέθυμν.) Μακεδ. Ἀποστόλου Πελοπ.

**ἀποστοματίζω** Πόντ. — Λεξ. Βάιγ. Δεέκ. Περίδ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. ἀποστοματίζω.

1) Μεταβιβάζω προφορικὴν παραγγελίαν εἰς τινα Πόντ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ.: Ἀμον τ' εἶπαν ἄτον, ἐπῆγεν ἐπεστομάτισεν ἄτα (ὅπως τοῦ τὰ εἶπαν, ἐπῆγε καὶ τὰ μετέδωκε) Πόντ. 2) Λέγω, ἀπαγγέλλω τι ἀπὸ μνήμης Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Δεέκ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. β) Μανθάνω τι ἀπὸ μνήμης Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποστηθίζω.

Πβ. ἀποστομίζω.

**ἀποστομαχιάζω** ἀμάρτ. ἔστομαχιάζω Θήρ. (Οἶα). Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. στομαχιάζω.

Ὑποφέρω πολὺ ἐκ τοῦ στομάχου. Συνών. στομαχιάζω.

**ἀποστομίζω** Θήρ. Πόντ. (Κερασ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. στόμα. Πβ. καὶ μεταγν. ἀποστομίζω = ἀμβλύνω τὴν ἀκμὴν.

1) Ἐκβάλλω ἐκ τοῦ στόματος, ἐκστομίζω ἐνθ' ἄν.: Τέτοια λόγια δὲν πρέπει ν' ἀποστομίζης Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐκ ν' ἀποστομίσω νὰ πῶ λόο κακὸ γὰρ σέ! Θήρ. Αἴτικα λόγια κ'ὶ πρέπ' ν' ἀποστομίζης Κερασ. Συνών. ξεστομίζω.

2) Ἀνακοινώνω τι τῶν ἀπορρήτων Πόντ. (Κερασ.)

Πβ. ἀποστοματίζω.

**ἀποστόμωμα** τό, Πελοπ. (Μάν.) — Λεξ. Αἰν. Κουμαν. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπουστόμουμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ἀποστόμωμαν Κύπρ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ.) ἔστομωμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστομώνω.

Τὸ νὰ κάμνη τις κἀνένα νὰ μὴ δύναται νὰ ἀπαντήσῃ, νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ σιγήσῃ, ἢ τὸ νὰ μὴ δύναται τις ν' ἀπαντήσῃ ἐνθ' ἄν. Τοῦ τὰ ψαλε καὶ τὸν ἐπιασε ἀποστόμωμα Μάν. Συνών. ἀποστομωμός, ἀποστομωσιὰ.

**ἀποστομωμός** ὁ, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστομώνω.

Ἀποστόμωμα, ὁ ἰδ.

**ἀποστομώνω** σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Ἀργυρόπ. Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ.) ἀπουστομώνων βόρ. ιδιῶμ. ἀποστομών-νω Κύπρ. ἀποστομούκων Τσακων. ἔστομώνω Θράκ. (Σαρεκκλ. κ.ά.) Μεγίστ. Προπ. (Ἀρτάκ.) ἔστομών-νω Κύπρ. Ρόδ. ἔστομώνου Εὐβ. (Κύμ.) ἔστομών-νω Ρόδ. ἔπιστουμώνων Ἰμβρ. Σαμοθρ.